

РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
ДОМ ЗДРАВЉА "СТАРИ ГРАД"  
У БЕОГРАДУ  
Br. 33/8/25  
01 AUG 2025 god.  
БЕОГРАД. Симица 27

## ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

На основу члана 3. и 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ бр. 35/2023), а у вези са чланом 80. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/2005, 61/2005; 54/2009; 32/2013 и 75/2014) и члана 37. тачка 2. Статута Дома здравља „Стари град“ број 467 од 10.02.2021. године, Управни одбор Дома здравља „Стари град“ на редовној седници одржаној дана \_\_\_\_\_ 2025. године, донео је:

## **ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ДОМА ЗДРАВЉА „СТАРИ ГРАД“**

### **I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Члан 1.**

Овим општим Актом - Правилником, у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду уређују се права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду запослених у Дому здравља „Стари град“ (у даљем тексту: Дом здравља).

#### **Члан 2.**

Безбедност и здравље на раду подразумева обезбеђивање таквих услова на раду којима се, у највећој могућој мери, смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом и који претежно стварају претпоставку за пуно физичко, психичко и социјално благостање запослених.

У Дому здравља безбедни и здрави услови рада остварују се применом савремених техничких, организационих, здравствених, социјалних, ергономских и других мера и средстава у циљу отклањања ризика од повређивања и оштећења здравља запослених.

Спровођење мера безбедности и здравља на раду не може да проузрокује финансијске обавезе запосленом и не може да утиче на његов материјални и социјални положај стечен радом и у вези са радом.

#### **Члан 3.**



Право на безбедност и здравље на раду имају:

1. сви запослени;
2. ученици и студенти када се налазе на професионалној пракси или практичној настави;
3. лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, ако су са њиховим присуством упознати одговорни руководиоци у дому здравља.

#### Члан 4.

Процес рада се организује и спроводи тако да се запосленом обезбеђује рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене опште и посебне превентивне мере безбедности и здравља на раду.

Када због увођења нове технологије нису прописане мере безбедности и здравља на раду, до доношења одговарајућих прописа, у Дому здравља се примењују опште признате мере којима се осигурава безбедност и здравље запослених.

Опште признатом мером, у смислу става 2. овог члана, сматра се мера којом се могу отклонити опасност при раду или смањити штетност по здравље запосленог у мери у којој је то разумно изводљиво.

#### Члан 5.

Превентивне мере безбедности и здравља на раду обезбеђују се при :

1. изради и реализацији инвестиционо-техничке документације за радне и помоћне просторије, а посебно при организовању здравствене заштите, одржавању, транспорту и обављању других послова у дому здравља;
2. набавци, употреби и реконструкцији опреме за рад;
3. набавци опасних материја;
4. набавци средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Превентивне мере безбедности и здравља на раду примењују се у свим фазама рада и технолошког процеса и доследном применом упутстава и смерница произвођача средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду.

#### Члан 6.

У оквиру превентивних мера безбедности и здравља на раду из члана 5. овог Правилника у дому здравља се обезбеђује:

1. израда и реализација инвестиционо-техничке документације, набавка средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду у складу са Законом, техничким прописима, стандардима и опште признатим мерама;
2. преглед и одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању и преглед испитивање средстава за рад са повећаним ризиком и испитивање радне околине од стране правног лица са лиценцом;
3. обезбеђивањем прописаних услова за безбедан и здрав рад, односно примењивањем општих и посебних мера безбедности;
4. оспособљавање свих запослених за безбедан и здрав рад на својим радним местима и радној околини и оспособљавање одређеног броја запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;
5. упућивањем запослених на претходне и периодичне лекарске прегледе, ангажовањем службе за медицину рада и обезбеђивањем услова за самостално обављање послова заштите здравља запослених;
6. избегавањем ризика, проценом ризика који се не могу избећи, прилагођавањем рада и радног места запосленом, заменом опасних технолошких процеса или метода рада мање опасним и другим превентивним мерама.

#### Члан 7.

У циљу утврђивања да ли коришћење средстава за рад представља одређени ризик за безбедност и здравље на раду запослених и да ли су примењене прописане мере безбедности и здравља на раду, врше се прегледи, испитивања и контрола исправности средстава за рад на начин и у роковима утврђеним упутством произвођача, техничким прописима, стандардима, као и на основу Акта о процени ризика.

Ако упутством произвођача, техничким прописима и стандардом нису предвиђени други рокови прегледи, испитивања и контрола исправности средстава и опреме за рад врше се:

1. пре прве употребе;
2. после реконструкције или хаварије;
3. пре коришћења на новом месту рада, односно пре употребе ако су средства премештана са једног на друго место рада;
4. најкасније у року утврђеним актом о процени ризика.

#### Члан 8.



Средства за рад у Дому здравља могу да се користе само ако су у складу са одговарајућим прописима безбедности и здравља на раду, стандардима и техничким прописима и ако се редовно одржавају у исправном стању, односно ако су у таквом стању да неће представљати опасност по живот и здравље запослених.

#### **Члан 9.**

Овим Правилником у складу да Законом о безбедности и здрављу на раду уређују се:

1. права, обавезе и одговорности;
2. средства и опрема за личну заштиту на раду;
3. организовање послова безбедности и здравља на раду;
4. оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
5. посебна заштита жена, омладине и инвалида;
6. случајеви и начин провере запослених под утицајем алкохола или других средстава зависности;
7. прва помоћ у случају повреде и обољења на раду.

## **II ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ**

### **ДИРЕКТОР**

#### **Члан 10.**

Директор обезбеђује услове за организовање и спровођење безбедности и здравља на раду сагласно техничко - технолошким потребама и обиму процеса рада, броју радних смена, броју запослених, разноврсности делатности, броју локацијско организованих делова и нивоа ризика на радном месту и радној околини.

Директор је дужан да запосленом обезбеди рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду директор организује преко начелника служби, одељења медицине рада, лица за безбедност и здравље на раду у Дому здравља, а по потреби и ангажованог правног лица за безбедност и здравље на раду које има лиценцу.

Одређивањем других лица за обављање послова безбедности и здравља на раду Директор се не ослобађа обавезе и одговорности за примену мера безбедности и здравља на раду.

#### **Члан 11.**



Директор је дужан да запосленог осигура од повреде на раду, професионалног обољења и обољења у вези са радом у складу са законом, на терет средстава Дома здравља, под истим условима за све запослене, ради обезбеђивања средстава за накнаду штете.

Директор у спровођењу безбедности и здравља на раду:

1. предлаже управном одбору политику развоја и спровођења безбедности и здравља на раду;
2. одговоран је управном одбору за спровођење политике развоја и реализацију превентивних мера безбедности и здравља на раду, утврђених програмом развоја Дома здравља;
3. информише управни одбор о спровођењу безбедности и здравља на раду и проблемима у њеном остваривању;
4. доноси одлуку о покретању поступка процене ризика којом одређује једно или више лица одговорних за спровођење поступка процене ризика;
5. доноси акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места и у радној околини којим утврђује начине и мере за отклањање опасности;
6. обезбеђује финансијска средства за спровођење превентивних мера ради заштите живота и здравља запослених, односно предлаже управном одбору финансијски план за реализацију планираних активности;
7. организује послове безбедности и здравља на раду, односно актом у писаној форми одређује лице за безбедност и здравље на раду које има најмање стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године из научне, односно стручне области у оквиру образовно-научног поља техничко-технолошких наука, природно-математичких наука или медицинских наука, са положеним стручним испитом, омогућава му независно и самостално обављање послова, приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду и усавршавање знања из ове области;
8. на захтев лица за безбедност и здравље на раду а на основу годишњег плана активности ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања средстава за рад која подлежу таквој обавези и испитивања услова радне околине;
9. ангажује службу медицине рада и обезбеђује јој услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених;
10. обезбеђује запосленом средства и опрему за личну заштиту на раду, односно одобрава набавку средства и опреме за личну заштиту на раду у складу са овим правилником, односно актом о процени ризика;
11. омогућава избор представника запослених за безбедност и здравље на раду, образовање одбора, њихов рад и именује своје представнике у складу са Законом.
12. инспектору рада омогућава вршење надзора, односно улазак у објекте и просторије у свако доба када има запослених на раду и одређује најмање једног запосленог који ће инспектору рада пружати потребне информације и обавештења.
13. заступа Дом здравља у преговорима са синдикатима о питањима



безбедности и здравља на раду,

14. доноси акта, налоге, наредбе, одлуку и друге акте у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

## **НАЧЕЛНИЦИ СЛУЖБИ, ШЕФОВИ АМБУЛАНТИ И ГЛАВНЕ МЕДИЦИНСКЕ СЕСТРЕ**

### **Члан 12.**

Начелници служби, шефови амбуланти и главне медицинске сестре служби, одељења и амбуланти свако у свом делокругу рада, одговорни су и дужни да спроводе превентивне мере и унапређује безбедност и здравље на раду, а нарочито да:

1. обезбеде запосленом рад на радном месту и радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
2. при свакој промени технолошког процеса средства за рад прилагоди том процесу пре почетка рада, да запослене и њихове представнике обавесте о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесу одговарајућа упутства и инструкције за безбедан рад;
3. привремено обуставе сваку врсту рада када утврде да постоји опасност од повреде на раду и оштећења здравља запослених и забрани коришћење неисправних средстава за рад, средства и опреме за личну заштиту на раду и о обустави рада обавести директора Дома здравља;
4. обезбеде да сва опрема за рад, средства и опрема за личну заштиту на раду и опасне материје буду безбедне за рад у складу са документацијом произвођача, прописима о безбедности и здрављу на раду, техничким прописима и стандардима;
5. не дозволе употребу алкохола и пушење за време рада, да удаље из процеса рада запосленог који је под утицајем алкохола или пуши на недозвољеном месту и да наложе проверу са циљем да се утврди да ли је запослени под утицајем алкохола или других средстава зависности;
6. одреде одређени број запослених за оспособљавање у циљу пружања прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности, покрену иницијативу за такво оспособљавање као и да организују пружање прве помоћи повређеном или нагло оболелом лицу;
7. о свакој повреди на раду одмах известе лице за безбедност и здравље на раду, а оно директора по одговарајућој процедури;
8. не дозволе рад запосленом који није оспособљен за безбедан и здрав рад;
9. видно обележе и истакну ознаке за безбедност или здравље ради обавештавања и информисања запослених о ризицима у технолошком процесу, правцима кретања и дозвољеним местима задржавања као и о мерама за спречавање и отклањање ризика;



10. онемогуће приступ местима на којима прети непосредна опасност од повређивања или здравствених оштећења запосленима који нису оспособљена за рад на тим местима, који нису добили посебна упутства и нису снабдевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту на раду;

11. сарађују са лицем за безбедност и здравље на раду како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на раду на свим радним местима у организационој целини;

12. обезбеде одговарајући број ормарића за прву медицинску помоћ са одговарајућим санитетским материјалом на које истичу број телефона на који треба, у случају потребе позвати лекара и хитну медицинску помоћ;

13. испитају разлоге одбијања запосленог да ради јер наводно постоје опасности које угрожавају живот и здравље, налажу предузимање одговарајућих мера за отклањање опасности и организује њихово спровођење;

14. да предузимају и друге прописане мере за безбедан и здрав рад у складу са законом и техничким прописима.

### Члан 13.

Поред обавеза и одговорности прописаних чланом 16. овог правилника начелници служби, шефови амбуланти и главне медицинске сестре служби, одељења и амбуланти су дужни да при набавци средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду обезбеди одговарајућу документацију на српском језику за њихову употребу, одржавање, односно паковање, транспорт, коришћење и складиштење.

## ЛИЦЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

### Члан 14.

Лице за безбедност и здравље на раду сарађује са директором, помоћницима директора, начелницима служби и главним сестрама служби, одељења и амбуланти у Дому здравља и осталим запосленима у Дому здравља у спровођењу и унапређивању безбедности и здравља на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду одговорно је за обављање послова безбедности и здравља на раду у Дому здравља и не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са законом.

Лице за безбедност и здравље на раду нарочито је дужно да:

1. положи одговарајући стручни испит за обављање послова из области безбедности и здравља на раду;

2. свакодневно врши контролу, односно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду, даје савете свим одговорним



- руководиоцима у дому здравља у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
3. учествује у припремању Акта о процени ризика и других аката у области безбедности и здравља на раду;
  4. учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
  5. на захтев непосредног руководиоца, директора и управног одбора сачини извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених као и о спроведеним мерама у овој области;
  6. организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања опреме за рад, као и периодична и превентивна испитивања услова радне околине;
  7. предлаже одговорним руководиоцима Дома здравља превентивне мере које треба предузети за побољшање услова рада, нарочито за обављање полова на радним местима са повећаним ризиком и предлаже измене Акта о процени ризика у случају појаве нове опасности и промене нивоа ризика;
  8. даје сагласност на квалитет средстава и опреме за личну заштиту на раду у поступку набавке и не дозвољава набавку без прописане документације;
  9. припрема и спроводи оспособљавање за безбедан и здрав рад (теоретски део), врши проверу оспособљености;
  10. учествује у припреми упутства за безбедан рад, посебно упутства за безбедан рад са средствима за рад, са опасним материјама и средствима и опремом за личну заштиту на раду и редовно контролише њихову примену;
  11. привремено забрани обављање појединих послова, односно забрањује рад на радним местима или употребу средстава за рад када утврди да постоји непосредна опасност по живот и здравље запослених и о забрани у писаној форми извештава надлежног руководиоца и надлежну инспекцију рада у случају да радови нису обустављени;
  12. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и о болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
  13. сарађује са правним лицима за послове безбедности и здравља на раду са лиценцом при испитивању услова радне околине и прегледу и испитивању средстава за рад;
  14. сарађује са Службом медицине рада и организује предходне и периодичне лекарске прегледе запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком;
  15. редовно прати све рокове у области безбедности и здравља на раду и припрема извештаје за инспекцију рада о отклањању недостатака и неправилности и другим наложеним обавезама;
  16. у писаној форми обавести запослену жену за време трудноће, запосленог млађег од 18 година живота и запосленог са смањеном радном способношћу о



результатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу веће безбедности и здравља на раду;

17. у договору са одговорним руководиоцима, одмах по сазнању, а најкасније у року од 24 сата од настанка, усмено и у писаној форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу унутрашњих послова сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених;

18. најкасније у року од три узастопна радна дана од сазнања пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези са радом;

19. представнику запослених омогући увид у сва акта која се односе на безбедност и здравље на раду;

20. води и чува сву евиденцију о безбедности и здрављу на раду сагласно са Законом, прорачунава индекс тежине и фреквенције повреда на раду и прати број изгубљених радних дана због повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, број дана без повреда на раду и др.;

21. састави извештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом које се догоде на радном месту и достави надлежним органима и запосленом који је претрпео повреду на раду, односно обољење;

22. сарађује са инспекцијом рада и учествује у поступку надзора и контроле спровођења мера безбедности и здравља на раду у дому здравља;

23. прати и проучава најновија достигнућа и искуства из области безбедности и здравља на раду;

24. врши промоцију безбедности и здравља на раду у циљу подизања свести свих запослених о значају безбедности и здравља на раду, спроводи и обавља друге стручне послове безбедности и здравља на раду у складу са законом, техничким прописима, стандардима и општим актима Дома здравља.

## ЗАПОСЛЕНИ

### Члан 15.

Запослени је дужан да:

1. поштује прописе о безбедности и заштити здравља на раду, односно примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, наменски користи средства за рад и опасне материје, користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и са њима пажљиво рукује да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица;



2. пре почетка рада прегледа своје радно место и средства за рад која користи као и средства и опрему за личну заштиту на раду и у случају уочених недостатака извести непосредног руководиоца;
3. пре напуштања радног места, радно место и средства за рад остави у чистом и уредном стању, тако да не угрожавају друге запослене;
4. сарађује са руководиоцима и лицем за безбедност и здравље на раду како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на раду на радним месту на којем ради;
5. пре почетка рада упозна се са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или радном месту на које је одређен као и да се оспособљава за њихово спровођење;
6. одмах, у складу са својим сазнањима обавести непосредног руководиоца о неправилностима, штетностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених;
7. под утицајем алкохола или других средстава зависности не сме започети нити наставити рад;
8. се на захтев непосредног руководиоца и других руководиоца подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности;
9. обави лекарски преглед на који се упућује ако је актом о процени ризика утврђено да ради на радном месту са повећаним ризиком;
10. ако је одређен оспособи за пружање прве помоћи евакуацију и спасавање.

## Члан 16.

Запослени у Дому здравља имају право да изаберу једног или више представника за безбедност и здравље на раду.

Запослени у Дому здравља има право на безбедне услове рада, а посебно:

1. да непосредном руководиоцу и лицу за безбедност и здравље на раду даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
2. да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на којем је одређен и да се оспособљава за њихово спровођење;
3. да контролише своје здравље према ризицима радног места у складу са прописима о здравственој заштити;
4. да предузме одговарајуће мере у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да напусти радно место односно радну околину ако му прети непосредна опасност по живот или здравље;
5. да обави лекарски преглед о трошку послодавца ако ради на радном месту са повећаним ризиком и ако обавља послове за које се прописима захтева посебна здравствена способност;
6. на накнаду штете због повреде на раду, професионалне болести или болести у вези са радом;



7. на посебну заштиту ризичних група (младих, инвалида и жена);
8. да одбије да ради у случајевима прописаних Законом и овим правилником;
9. на обавештења, писана упутства и информације у вези са послом који обавља, као и у случају промене процеса, режима и технологије рада;
10. на доступност свих аката и информација у вези са безбедношћу и здрављем на раду;
11. на помоћ лица за безбедност и здравље на раду и службе медицине рада;
12. на прву медицинску помоћ у случају повреде на раду, професионалног обољења и болести у вези са радом, као и контролу здравља према ризицима на радном месту.

### Члан 17.

Запослени у Дому здравља има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље;
2. ако у току оспособљавања за безбедан рад није упознат са свим ризицима и мерама за њихово отклањање;
3. дуже од пуног радног времена, односно ноћу, ако би, према оцени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
4. на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедан рад, односно на средствима и опреми за рад нису постављене прописане заштитне напаве и уређаји;
5. ако му Дом здравља није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на радном месту са повећаним ризиком.

## ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ И ОДБОР ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

### Члан 18.

Представник запослених, односно Одбор за безбедност и здравље на раду има право:

1. на увид у сва акта која се односе на безбедност и здравље на раду;
2. да учествује у разматрању извештаја о стања безбедности и здравља на раду у Дому здравља као и да даје предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду;
3. да захтева од непосредног руководиоца, лица за безбедност и здравље на раду и других руководиоца у Дому здравља отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених;



4. да захтева од инспекције рада вршење надзора ако сматра да у Дому здравља нису спроведене опште или посебне превентивне мере за безбедан и здрав рад као и да присуствује инспекцијском прегледу;

5. да буде упознат са налазима и предлозима или предузетим мерама инспекције рада;

6. да буде упознат са предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље запосленог;

7. да буде упознат са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и предузетим превентивним мерама за смањење тих последица;

8. да буде упознат са резултатима испитивања радне околине и прегледима и испитивањима опреме за рад;

9. да буде упознат са актом о процени ризика и да покрене иницијативу за измену акта о процени ризика у случају појаве нове опасности када предвиђене мере за спречавање, смањење или отклањање ризика нису одговарајуће као и у другим прописаним случајевима.

Представник запослених, односно Одбор за безбедност и здравље на раду, синдикати и одговорни руководиоци у Дому здравља дужни су да међусобно сарађују у унапређивању и спровођењу безбедности и здравља на раду.

### **III СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ**

#### **Члан 19.**

Средства и опрема за личну заштиту на раду предвиђена су Актом о процени ризика на радним местима и морају да имају одговарајућу документацију произвођача на српском језику.

#### **Члан 20.**

Ако поједина средства или опрема за личну заштиту на раду нису предвиђена Актом о процени ризика, а при вршењу одређених послова таква потреба постоји непосредни руководилац запосленог даће на употребу одговарајуће средство или опрему.

Рокови коришћења опреме и средстава личне заштите на раду предвиђени Актом о процени ризика су оријентациони, а у случају да се средства или опрема оштете пре планираног рока запосленом се даје на коришћење друго одговарајуће средство или опрема за личну заштиту на раду.



**Члан 21.**

Средства и опрема за личну заштиту на раду из претходног члана обезбеђују се запосленом на терет послодавца.

**Члан 22.**

Запослени су дужни да средства и опрему за личну заштиту на раду користе за све време рада, а после рада да их оставе на за то предвиђено место.

**Члан 23.**

Непосредни руководиоца запосленог дужан је да забрани рад запосленом који не користи средства и опрему за личну заштиту на раду.

**Члан 24.**

Приликом издавања нових средстава и опреме за личну заштиту на раду, запослени мора да врати претходно узета средства којима је рок трајања истекао.

#### **IV ОРГАНИЗОВАЊА ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ**

**Члан 25.**

Директор организује послове безбедности и здравља на раду сагласно техничко - технолошким потребама и обиму процеса рада, броју радних смена, броју запослених, разноврсности делатности, броју локацијско организованих делова и нивоа ризика на радном месту и радној околини.

**Члан 26.**

Послови безбедности и здравља на раду у Дому здравља су организовани и обавља их лице за безбедност и здравље на раду.

Директор, актом у писаној форми одређује лице за безбедност и здравље на раду.



## V ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

### Члан 27.

Оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад врши се у циљу упознавања запосленог са свим врстама ризика на радном месту на којем запослени обавља своје послове и конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са Актом о процени ризика.

Оспособљавање запослених врши се код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад, код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад и периодично у складу са Актом о процени ризика.

Оспособљавање из става 1. овог члана обавља се у току радног времена и трошкови оспособљавања не могу бити на терет запосленог.

### Члан 28.

Оспособљавање запослених обавља лице за безбедност и здравље на раду у сарадњи са директором, руководиоцима организационих целина, главним сестрама служби, одељења и амбуланти и непосредним руководиоцима.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад може се поверити правним лицима за послове безбедности и здравља на раду са лиценцом.

Лица из става 1. и 2. овог члана припремом и у току спровођења оспособљавања запослених прилагођавају оспособљавање специфичностима сваког радног места.

Ако запослени у Дому здравља обавља послове на више радних места оспособљавање се врши за свако радно место, односно све послове у оквиру тих места.

### Члан 29.

Оспособљавање запослених врши се на основу закона, Акта о процени ризика, постојећих обавештења, упутстава за безбедан рад, инструкција и других писаних материјала.

### Члан 30.

Лице за безбедност и здравље на раду врши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад из теоретског дела.

Практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врше непосредни руководиоци организационих целина, непосредни руководиоци запослених уз инструкције лица за безбедност и здравље на раду.

### Члан 31.



Оспособљавање обухвата упознавање запослених са карактеристикама рада и технолошког процеса, а посебно са:

1. пословима који запослени обавља;
2. врстама ризика на радном месту и радној околини;
3. општим, посебним и другим превентивним мерама које су предузете на радном месту и радној околини и мерама које запослени мора да предузима (средства за рад, средствима и опремом за личну заштиту на раду, заштитни уређаји и направе и др.);
4. организацијом спровођења мера безбедности и здравља на раду и њеним функционисањем;
5. правима, обавезама и одговорностима запослених и послодавца.

### Члан 32.

Теоретско оспособљавање запослених врши се организовањем инструктивно - консултативне наставе и уручивањем писаних материјала.

Практично оспособљавање се изводи методом демонстрације исправних поступака у раду, правилним коришћењем средстава за рад, заштитних уређаја или направа, средстава и опреме за личну заштиту и упознавање са конкретним опасностима и штетностима.

Демонстрацију исправних поступака у раду изводи непосредни руководиоца запосленог који се оспособљава или оспособљени запослени са искуством на тим пословима.

Практично оспособљавање запосленог обухвата десетодневни рад уз контролу непосредног руководиоца и искусног и оспособљеног запосленог, одређеног од стране лице које врши практично оспособљавање.

Практично оспособљавање може трајати и дуже од 10 радних дана ако лице које врши практично оспособљавање оцени да запослени који се оспособљава обавља одређене послове на небезбедан и несигуран начин.

Практично оспособљавање врши се за раднике који врше одржавање средстава за рад или рукују опремом за рада или теретом и организује се после теоретског оспособљавања.

Практично оспособљавање за безбедан и здрав рад не организује се за послове са малим ризиком, односно канцеларијске и друге административне послове.

### Члан 33.

Код заснивања радног односа и премештања запосленог на друге послове кадровски оператер обавештава лице за безбедност и здравље на раду.



О набавци нове опреме за рад, увођењу нове технологије и промени процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедност и здравље на раду главна сестра службе, одељења и амбуланте обавештава лице за безбедност и здравље на раду.

По добијеним информацијама из става 1. и 2. овог члана лице за безбедност и здравље на раду планира и реализује оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад.

#### Члан 34.

Провера оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту из теоретског и практичног дела, у складу са Програмом за оспособљавање за безбедан и здрав рад који доноси Послодавац.

Провера оспособљености из теоретског оспособљавања радника за безбедан рад врши се путем теста, или усменог пропитивања, а провера практичног дела оспособљавања врши се путем осматрања, усменог пропитивања и запажања при практичном раду запосленог.

Ако запослени који се оспособљава не покаже задовољавајући степен познавања области за коју се оспособљава подвргава се поновном оспособљавању и провери.

Запослени који на провери оспособљености не покаже задовољавајући степен познавања области за коју се оспособљава или послове при практичном раду обавља на недовољно безбедан или сигуран начин не може се распоредити да самостално обавља послове и радне задатке све док се поновном провером не утврди да је оспособљен за безбедан и здрав рад.

#### Члан 35.

Проверу оспособљености за безбедан и здрав рад из теоретског дела врши лице за безбедност и здравље на раду, а из практичног дела непосредни руководиоц запосленог који се оспособљава, односно лица која врше оспособљавање за безбедан и здрав рад, а према програму оспособљавања за здрав и безбедан рад.

#### Члан 36.

Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком врше се на начин и по поступку утврђеним Актом о процени ризика и Програмом оспособљавања за безбедан и здрав рад код Послодавца.

Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врши се најкасније у року од једне године од дана предходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од четири године од дана предходне провере.

#### Члан 37.



Евиденцију о оспособљавању запослених води лице за безбедност и здравље на раду на прописаним обрасцима.

## **VI ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЖЕНА, ОМЛАДИНЕ И ИНВАЛИДА**

### **Члан 38.**

Жене, омладина, инвалиди и професионално оболели радници имају право на посебну заштиту у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

На пословима са повећаним ризиком не могу се распоређивати запослене за време трудноће, инвалиди рада и запослени млађи од 18 година.

Труднице и мајке са децом до 3 године живота или са дететом које је тежак инвалид као и запослени млађи од 18 година живота не могу се распоредити да раде у ноћној смени, односно у времену од 22 - 06 часова наредног дана и да раде дуже од пуног радног времена.

Женама није дозвољено подизање и ручно преношење терета преко 15 кг тежине, ни да обављају посао за који служба медицине рада утврди да би могао да угрози остваривање материнства.

### **Члан 39.**

Запослени коме је надлежна здравствена установа, због инвалидности утврдила неспособност за рад на дотадашњем радном месту обезбеђује се радно место у складу са преосталом радном способношћу односно радно место које неће имати штетно дејство на његову преосталу способност.

## **VII СЛУЧАЈЕВИ И НАЧИН ПРОВЕРЕ ЗАПОСЛЕНИХ ПОД УТИЦАЈЕМ АЛКОХОЛА И ДРУГИХ СРЕДСТАВА ЗАВИСНОСТИ**

### **Члан 40.**

Провера да ли је запослени под утицајем алкохола, односно других средстава зависности ( у даљем тексту: провера ) врши се у следећим случајевима:

1. уколико се посумња да је запослени конзумирао алкохол или друга средства зависности пре доласка на рад, односно у току рада на свом радном месту;
2. ексцентричног понашања запосленог, туче, ремећења процеса рада, изазивања материјалних штета, вређања других запослених и у другим сличним случајевима;



3. повреде на раду и то како за повређеног запосленог тако и за запосленог који је изазвао повреду;
4. случајним избором у оквиру рутинске и осмишљене контроле;
5. када надлежни руководиоц, пословођа Одељења за техничке послове или лице за безбедност и здравље на раду процени да треба извршити процену.

#### Члан 41.

Провера да ли је запослени под утицајем алкохола врши се помоћу одговарајућих средстава и апарата (алкохолметар и др.) по поступку који је утврђен за вршење такве провере прописима о безбедности саобраћаја или стручним прегледом одговарајуће медицинске установе у складу са прописима.

Провера да ли је запослени под утицајем средстава зависности или лекова на којима је означено да се за време њихове употребе не смеју обављати одређени послови врши одговарајућа медицинска установа.

#### Члан 42.

Сви руководиоци у Дому здравља су обавезни и овлашћени да издају налог за проверу запосленог када посумњају да је запослени под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Налог потписује руководилац запосленог који се подвргава провери и провера се врши одмах по издавању налога.

#### Члан 43.

Проверу да ли је запослени под утицајем алкохола врше два овлашћена запослена која су оспособљена да врше проверу, а на захтев запосленог који се проверава провери може присуствовати још једно лице.

О извршеној провери, запослени који су извршили проверу дужни су да сачине записник и доставе га свом непосредном руководиоцу.

О извршеној провери овлашћени запослени воде евиденцију.

Сматра се да је запослени под утицајем алкохола уколико се алко тестом, или другом методом утврди присуство алкохола у организму веће од 0,5 промила.

#### Члан 44.

Запослени у Дому Здравља, као и лице које по било ком основу обавља рад, или се оспособљава у Дому Здравља ( извођачи радова и др.) дужни су да се подвргну провери у случајевима и на начин предвиђен овим Правилником.

Запослени код кога се утврди присуство алкохола и других средстава зависности или одбије да се подвргне провери не сме започети односно наставити рад,



Запослени чини повреду радне обавезе уколико се провером утврди присуство алкохола и других средстава зависности и ако одбије да се подвргне провери због чега му послодавац може отказати уговор о раду.

#### **Члан 45.**

Запослени за кога се провером утврди да је под утицајем алкохола или других средстава зависности, забрањује се рад, односно удаљује се са радног места и радне околине, а руководилац запосленог подноси пријаву ради утврђивања дисциплинске одговорности.

На начин из става 1. овог члана поступиће се и без посебне провере ако руководилац запосленог затекне запосленог да конзумира алкохолно пиће или средства зависности односно запослени код себе поседује алкохолно пиће или средства зависности као и ако запослени одбије да се подвргне одговарајућој провери.

#### **Члан 46.**

Ако запослени код кога је провером утврђено да је под утицајем алкохола пориче или изрази сумњу у тачност провере лица која врше проверу то констатује у записнику, а запослени је дужан да се подвргне контроли алкохола у крви или урину у надлежној установи и то у пратњи најмање два овлашћена запослена, одмах или у року у коме се може безбедно стићи до најближе надлежне установе.

Уколико надлежна установа утврди да је запослени био у праву трошкове анализе сноси Дом здравља.

### **VIII ПРВА ПОМОЋ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ИЛИ ОБОЉЕЊА НА РАД**

#### **Члан 47.**

У случају повреде на раду или изненадне болести запосленог у Дому здравља се обезбеђује правовремено пружање прве помоћи на месту повређивања или обољевања у складу са савременим методама пружања прве помоћи позивом лекару Службе за здравствену заштиту одраслих становника или Служби хитне медицинске помоћи.

Правовременим пружањем прве помоћи мора се најпре отклонити непосредна опасност по живот и здравље повређеног, односно нагло оболелог запосленог.

О пружању прве помоћи и спасавању запослених стара се непосредни руководилац који организује и руководи процесом рада.

### **IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Члан 48.**



Одредбе овог Правилника примењују се и тумаче у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, Посебним колективним уговором, Колективним уговором код Послодавца и другим прописима о безбедности и здрављу на раду.

Питања која нису регулисана и уређена овим Правилником непосредно ће се решавати применом Закона и подзаконских аката.

#### **Члан 49.**

Измене и допуне овог Правилника вршиће се по истом поступку по којем је и усвојен.

#### **Члан 50.**

Овај Правилник ступа на снагу у року од 8 (осам) дана од дана објављивања на огласној табли Дома здравља „Стари град“.



ПРЕДСЕДНИК УО ДОМА ЗДРАВЉА

Бошко Мишљеновић, дипл. правник



